

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 706

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 1 august 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 215 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (1 ¹)—(1 ³), (3) și (4), ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia, ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său.....	2–10
Decizia nr. 249 din 27 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	11–14
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.975. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea derogării în scop științific pentru specia <i>Pelecanus crispus</i>	14–15
ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA	
12. — Decizie pentru modificarea Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 8/2023 privind stabilirea datei organizării alegerilor pentru comisiile de disciplină de la nivel teritorial și pentru Comisia Superioară de Disciplină, adoptarea Regulamentului electoral privind alegerea membrilor comisiilor de disciplină și a membrilor Comisiei Superioare de Disciplină și aprobarea componenței Comisiei Electorale Centrale	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 215

din 20 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (1)¹—(1³), (3) și (4), ale art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia, ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Eurobank — S.A. din Atena în Dosarul nr. 11.902/212/2020/a1 al Judecătorei Constanța — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.124D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 2.125D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 5.591/196/2020 al Judecătorei Brăila — Secția civilă, în Dosarul nr. 2.126D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV cu sediul în Amsterdam în Dosarul nr. 7.806/271/2020 al Judecătorei Oradea — Secția civilă, în Dosarul nr. 2.191D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 1—8 din Legea nr. 52/2020 și ale art. 1 alin. (1), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 13.570/233/2020 al Judecătorei Galați — Secția civilă, în Dosarul nr. 531D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic din Legea nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 14.982/233/2020 al Judecătorei Galați — Secția civilă, în Dosarul nr. 535D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020, cu referire la art. 4 alin. (1)

lit. a) și b) și alin. (1²) din Legea nr. 77/2016, respectiv pct. 3 din Legea nr. 52/2020 cu referire la art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 77/2016, excepție ridicată de Societatea BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București în Dosarul nr. 16.314/245/2020 al Judecătorei Iași — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.669D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV cu sediul în Amsterdam în Dosarul nr. 11.067/231/2020 al Judecătorei Focșani — Secția civilă, precum și în Dosarul nr. 1.849D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, excepție ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 23.972/300/2020 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 2.125D/2020, nr. 2.126D/2020, nr. 2.191D/2020, nr. 531D/2021, nr. 535D/2021, nr. 1.669D/2021 și nr. 1.849D/2021 la Dosarul nr. 2.124D/2020. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.125D/2020, nr. 2.126D/2020, nr. 2.191D/2020, nr. 531D/2021, nr. 535D/2021, nr. 1.669D/2021 și nr. 1.849D/2021 la Dosarul nr. 2.124D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În ceea ce privește lipsa avizului Băncii Naționale a României, arată că această instituție nu este reglementată de Constituție la nivel primar, astfel încât lipsa avizului său să atragă vreun viciu de neconstituționalitate.

7. Cu referire la criticile formulate din perspectiva art. 1 alin. (5) din Constituție, precizează că prezumția de impreviziune, în urma Deciziei Curții nr. 731 din 6 noiembrie 2019, a fost reglementată la un nivel satisfăcător, prin consistența valorică a pragului de curs valutar care poate varia, de peste 52,6%, și pe durata de 6 luni în care această variație se manifestă în mod constant.

8. Cu referire la pretinsa retroactivitate, de asemenea în conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale, arată că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii în materia contractului de credit, teorie care era permisă și de vechiul Cod civil. Încheie prin invocarea deciziilor Curții Constituționale nr. 431 din 17 iunie 2021 și nr. 432 din 17 iunie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin Încheierea nr. 13.533 din 11 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 11.902/212/2020/a1, **Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**. Excepția a fost ridicată de Societatea EUROBANK — S.A. din Atena într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 2.124D/2020.

10. Prin Încheierea din 9 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 5.591/196/2020, **Judecătoria Brăila — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020**. Excepția a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii prevăzute de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 2.125D/2020.

11. Prin Încheierea din 8 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 7.806/271/2020, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020**. Excepția a fost ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și, respectiv, a acțiunii formulate în temeiul art. 8 alin. (1) din aceeași lege și formează obiectului Dosarului Curții nr. 2.126D/2020.

12. Prin Încheierea din 9 noiembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 13.570/233/2020, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 1—8 din Legea nr. 52/2020 și ale art. 1 alin. (1), ale art. 8 alin. (5), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite**. Excepția a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii prevăzute de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 2.191D/2020.

13. Prin Încheierea din 26 ianuarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 14.982/233/2020, **Judecătoria Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic din Legea nr. 52/2020**. Excepția a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii prevăzute de art. 8 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 531D/2021.

14. Prin Încheierea din 6 ianuarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 16.314/245/2020, **Judecătoria Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020, în ansamblul său, precum și a dispozițiilor articolului unic pct. 2 din Legea nr. 52/2020, cu referire la art. 4 alin. (11) lit. a) și b) și alin. (12) din Legea nr. 77/2016, respectiv pct. 3 din Legea nr. 52/2020 cu referire la art. 4 alin. (3) și (4) din Legea nr. 77/2016**. Excepția a fost ridicată de Societatea BRD Groupe Société Générale — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 535D/2021.

15. Prin Încheierea din 9 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 11.067/231/2020, **Judecătoria Focșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020**. Excepția a fost ridicată de Societatea Credit Europe Bank NV într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 1.669D/2021.

16. Prin Încheierea din 22 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 23.972/300/2020, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 52/2020**. Excepția a fost ridicată de Societatea Banca Românească — S.A. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației prevăzute de art. 7 alin. (1) din Legea nr. 77/2016 și formează obiectul Dosarului Curții nr. 1.849D/2021.

17. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că Legea nr. 52/2020 este neconstituțională pentru că a fost adoptată în lipsa solicitării unui aviz al Băncii Naționale a României, ceea ce încalcă art. 3 alin. (2) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

18. Cu privire la reglementarea unei prezumții absolute de impreviziune care valorifică o creștere de 52,6% a cursului de schimb valutar, se arată că aceasta este fundamentată pe o dispoziție „legală” abrogată, și anume Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011 privind creditele destinate persoanelor fizice. Definiția pretins legală nu poate fi aplicată, nemaexistând prevederile „la care aceasta trimite”. Aspectele menționate demonstrează lipsa fundamentării soluției legislative. Aceeași concluzie se desprinde și în ceea ce privește prezumții absolute de impreviziune care valorifică o creștere de 50% a obligației de plată lunare ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, menționându-se că aceasta este fundamentată pe o dispoziție inexistentă. Totodată, se susține că nu există o fundamentare a persistenței temporale a situațiilor premisă care dau naștere prezumțiilor absolute de impreviziune, alegerea perioadei de 6 luni nefiind în niciun fel explicată în contextul pragurilor valorice de 52,6% și 50% antereferte. Prin urmare, se apreciază că sunt încălcate prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție.

19. Se afirmă că sunt încălcate prevederile art. 44 și ale art. 147 alin. (4) din Constituție, întrucât creșterea valutară, ca temei al constatării stării de impreviziune, nu poate fi o creștere obișnuită, de o magnitudine normală prin raportare la perioada de timp în care se înregistrează, ci, pentru a conduce la constatarea impreviziunii, este necesar ca respectiva creștere să fie determinată de un eveniment imprevizibil, să aibă o anumită amploare, astfel încât, prin efectele sale, să nu fi putut fi avută în vedere de cocontractanți. În plus, cursul de schimb trebuie să se mențină o anumită perioadă la acest nivel ridicat, conducând astfel la o dezechilibrare perpetuă ori cel puțin cvasiperpetuă a relațiilor contractuale.

20. Variația cursului valutar, chiar de peste 52,6%, precum cea prevăzută la art. 4 alin. (11) lit. a) din Legea nr. 77/2016, înregistrată după o anumită perioadă în care a avut un trend preponderent ascendent, nu poate constitui *per se* o situație de impreviziune, pentru simplul motiv că aceasta nu este un eveniment, ci un efect, o consecință a unui sau a mai multor fenomene exterioare și trebuie privită în mod coroborat cu evenimentul (fenomenul) care o determină. Pentru a considera că o creștere a cursului valutar de 52,6% reprezintă o prezumție de impreviziune absolută, norma criticată ar fi trebuit să condiționeze înregistrarea unei asemenea variații de

apariția/existența unui eveniment excepțional, care să conducă la o asemenea consecință. Se menționează că acesta este sensul Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020.

21. Cu privire la data la care se raportează fluctuația valorică, se arată că aceasta nesocotește esența impreviziunii, subliniindu-se că dispoziția criticată nu distinge în funcție de durata creditului, deși riscul apariției unui eveniment imprevizibil este direct proporțional cu durata creditării. Se face o comparație între contractele de credit încheiate pe 5, respectiv 30 de ani, și se arată că pragul de 52,6% de variație a cursului valutar este mai probabil să se atingă în privința acestora din urmă. Se mai arată că ideea de impreviziune se leagă de un șoc valutar, și nu se referă la acea fluctuație valorică a cursului de schimb care este rezultatul unei ascensiuni firești a unei monede de-a lungul anilor.

22. Se mai arată că Legea nr. 52/2020 nu tratează în mod distinct situația creditelor reeșalonate/restructurate, având în vedere că, în aceste cazuri, au intervenit deja o serie de discuții și negocieri între părți, materializate prin noua configurație a raportului contractual. Se susține că, în situația în care, pe parcursul derulării creditului, ar interveni o reeșalonare a acestuia, debitorul și-a asumat eventuale riscuri supraadăugate, intervenite până la momentul respectiv (spre exemplu, creșterile cursului valutar deja ivite), dată fiind renegocierea/adaptarea contractului de la momentul reeșalonării. Se susține că în situația unui credit reeșalonat/restructurat, nu se poate considera că debitorul nu a acceptat și nu și-a asumat creșterea cursului valutar intervenită până la momentul reeșalonării/restructurării. Practic, într-o asemenea situație, cursul valutar de referință, în funcție de care ar urma să se stabilească dacă a intervenit sau nu o creștere procentuală mai mare de 52,6%, ar trebui să fie cursul de la data reeșalonării, când a intervenit un nou acord de voință între părți.

23. Pragul valoric de 52,6% nu respectă cerința riscului supraadăugat din perspectiva realității economico-sociale, ci se raportează la gradul de îndatorare a persoanei, menționându-se, în acest sens, Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 24/2011. Practic, legiuitorul a considerat că simplul fapt al depășirii șocului pe curs de schimb, avut în vedere la stabilirea nivelului maxim admis pentru gradul total de îndatorare, reprezintă, *per se*, un caz de impreviziune, deoarece conduce la depășirea acestui nivel maxim de îndatorare. Or, potrivit Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, nivelul maxim de îndatorare a debitorului nu are legătură cu impreviziunea. Nu se poate considera că atingerea acestei cotații, concretizarea acestei creșteri valutare (avute în vedere la momentul acordării creditului) pe parcursul derulării relației contractuale justifică impreviziunea (mai ales când această creștere survine ca urmare a trendului ascendent normal, prin raportare la ceilalți factori economici și sociali).

24. Pentru a discuta despre impreviziune, fluctuația valutară trebuie să fie determinată de acțiunea unui eveniment extraordinar și exterior, de o anumită consistență, iar nu de factorii obișnuiți care determină un risc inerent (variații ale cotației monedei naționale în raport cu moneda străină), și, implicit, să fundamenteze un risc supraadăugat neasumat de părți. Cu toate acestea, prevederea analizată nu are în vedere tipologia celor două tipuri de risc (inerent și supraadăugat) și nici granița dintre acestea, considerând că simpla depășire a unei creșteri valutare de 52,6% este suficientă pentru prezumarea absolută a existenței unui risc supraadăugat neasumat de părți.

Totodată, norma criticată pierde din vedere că o parte din creșterea de peste 52,6% (care prezumă absolut riscul supraadăugat) se circumscrie riscului inerent al unui contract de credit în monedă străină și că ponderea creșterii valorii (ce caracterizează riscul inerent) în valoarea-prag de peste 52,6% este direct proporțională cu durata dintre momentul contractării creditului și momentul la care se depășește fluctuația valutară țintă. Altfel spus, cu cât trece mai mult timp de la acordarea creditului până la atingerea unei creșteri valutare de peste 52,6%, cu atât o parte mai mare din această valoare-prag a creșterii (prezumată absolut ca risc supraadăugat) se subsumează, de fapt, riscului inerent asumat de părți.

25. Prezumpția absolută reglementată de norma criticată se axează exclusiv pe o determinare valorică (52,6%), fără a se realiza o circumstanțiere sau o delimitare a fluctuației în funcție de evenimentul extraordinar și exterior care o generează, de durata în care se atinge o asemenea valoare, precum și de factorii economico-sociali care o determină. Prin urmare, dacă s-ar aplica prezumpția absolută de impreviziune în cazul unui contract de credit pe termen lung (de exemplu, 30 de ani), în care valoarea-prag a creșterii valutare s-a atins după o perioadă îndelungată de la încheierea convenției (de exemplu, 15 ani), în contextul unei evoluții a factorilor economici, politici și sociali (inflație, creșterea salariului minim și mediu brut pe economie etc.), s-ar încălca atât dreptul de proprietate al creditorului, reglementat expres de art. 44 din Constituție, cât și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

26. Sunt aduse în susținerea criticii de neconstituționalitate date și grafice din care rezultă că fluctuația ascendentă a valutei a avut loc lent, pe parcursul unei perioade mai mari de zece ani, astfel că nu a fost rezultatul unui șoc valutar intervenit brusc. De asemenea, sub aspect valoric, creșterea nu este una consistentă, disproporționată, fiind sustenabilă pentru o persoană obișnuită, în contextul economico-social privit în general, care a cunoscut aceeași evoluție, în sensul în care odată cu devalorizarea monedei naționale în raport cu valutele analizate (euro, dolar, franc elvețian), a avut loc și o creștere a salariilor/veniturilor realizate de subiecții participanți. Cu alte cuvinte, deși moneda străină a crescut în raport cu leul, în perioada în discuție, această creștere a avut loc în contextul în care și veniturile persoanelor au cunoscut o astfel de creștere, așa încât această depreciere nu a avut un impact semnificativ, de natură să determine o rupere a echilibrului contractual. Prin urmare, se apreciază că aceste creșteri sunt circumscrise riscului inerent.

27. Textul criticat lasă sub semnul arbitrarului momentul până la care debitorul se poate prevala de prezumpția absolută de impreviziune, reprezentată de creșterea fluctuației valutare cu 52,6%. S-ar putea ca în toată această perioadă debitorul să își execute obligația de bunăvoie, astfel că se pune problema unui acord tacit al debitorului de acceptare și, totodată, de asumare a noii dimensiuni a obligației de plată, survenite ca urmare a creșterii cotației valutei creditului. Mai mult, deprecierea trebuie să îndeplinească condiția gravității efectelor produse asupra obligației de rambursare. În acest sens, dacă deprecierea cursului intervine aproape de finele perioadei de creditare, efectul produs asupra obligației debitorului nu mai poate fi calificat ca fiind excesiv, mai ales dacă numărul de rate afectate este nesemnificativ în economia contractului.

28. Astfel, prevederile art. 4 alin. (1¹) lit. a) din Legea nr. 77/2016 sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că se prezumă impreviziunea doar prin raportare la unul dintre elementele care influențează

onerozitatea obligației debitorului (prețul de cumpărare a valutei creditului), precum și în situația în care este interpretat în sensul că se prezumă impreviziunea raportat la toate fluctuațiile cursului valutar intervenite pe întreaga durată a executării contractului, cumulate, care depășesc cu mai mult de 52,6% cursul de la data încheierii contractului de credit, fiind încălcate prevederile art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 44 alin. (1) și ale art. 147 alin. (4) din Constituție.

29. Se mai arată că art. 4 alin. (1¹) lit. a) și alin. (1²) din Legea nr. 77/2016 nu respectă condiția persistenței temporale stabilite prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, încălcând art. 147 alin. (4) din Constituție. Se menționează că un factor esențial în aprecierea onerozității excesive este punctul de confluență dintre intervalul temporal în care se produc efectele schimbării excepționale a împrejurărilor și intervalul contractual rămas până la scadența finală a creditului. Impreviziunea nu face diferența între schimbări permanente și schimbări temporare de circumstanțe, dar presupune ca obligația debitorului să fie afectată excesiv în mod definitiv. Instituind doar cerința ca fluctuația să se mențină pe parcursul celor 6 luni anterioare formulării notificării de dare în plată, este imposibil a statua că aceasta este „constantă, continuă și ireversibilă”, tocmai întrucât nu ține cont de nivelul fluctuației înregistrat pe parcursul întregii durate a creditului, cu atât mai mult cu cât aceasta poate fluctua și în favoarea împrumutatului, iar nu doar în defavoarea sa.

30. Din perspectiva încălcării art. 1 alin. (5) privind previzibilitatea legii, se arată că art. 4 alin. (1¹) lit. b) din Legea nr. 77/2016 este susceptibil de trei interpretări, în sensul că aprecierea cu 50% a obligației de plată poate fi raportată fie la prima astfel de obligație lunară, fie la luna precedentă, fie la o lună intermediară.

31. Se arată că, potrivit art. 4 alin. (1¹) lit. b) și alin. (1²) din Legea nr. 77/2016, reprezintă impreviziune când, pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, fiind necesară menținerea pragului valoric în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată. Or, este imposibil de stabilit că o creștere a obligației de plată lunară este constantă numai pentru că această creștere s-a menținut pe o perioadă de 6 luni anterior transmiterii notificării de dare în plată. Intervalul de timp scurt stabilit nu are nicio fundamentare și nu permite concluzia că respectiva creștere este ireversibilă, fiind necesară trecerea unei perioade mult mai îndelungate (nu săptămâni, luni, ci ani) pentru ca o astfel de concluzie să poată fi trasă, cu atât mai mult în cazul creditelor acordate pe o perioadă lungă. Se subliniază că tratarea de o manieră identică și instituirea unui regim general aplicabil unor debitori aflați în situații complet diferite conduc la încălcarea garanțiilor constituționale, fiind necesară o distincție în funcție de durata creditului.

32. Se mai arată că textele criticate retroactivează, întrucât cazurile de impreviziune devin aplicabile inclusiv în cazul contractelor de credit încheiate sub imperiul Codului civil din 1864, în condițiile în care instituția impreviziunii nu era reglementată expres și, în orice caz, nu presupunea existența unei prezumții absolute de impreviziune în cazuri determinate, ci, dimpotrivă, analiza de către instanță a elementelor de fapt relevante. Mai mult, cazurile de impreviziune reglementate prin Legea nr. 52/2020 nu sunt în concordanță cu regimul juridic al impreviziunii, astfel cum era interpretată în doctrină și jurisprudență sub imperiul vechii reglementări.

33. Se susține că sintagma „reprezintă impreviziune” din cuprinsul art. 4 alin. (1¹) din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul constituțional al clarității și calității legii, precum și normele de

tehnică legislativă, deoarece nu rezultă dacă: (i) cele două cazuri enumerate la lit. a) și b) reprezintă doar cauze posibile de impreviziune, urmând ca celelalte condiții legale ale impreviziunii să fie examinate și stabilite de către instanța de judecată, de la caz la caz, având în vedere caracterul eminentemente judiciar al impreviziunii, (ii) legiuitorul a avut în vedere faptul că oricare din cele două ipoteze reprezintă impreviziune, adică are în vedere atât cauza de impreviziune, cât și onerozitatea excesivă a obligației, urmând ca instanța să analizeze dacă, în concret, de la caz la caz, se produce și efectul vădit injust al continuării executării obligației de către debitor, sau (iii) în oricare dintre cele două ipoteze sunt prezumate absolut a fi îndeplinite toate condițiile instituției juridice complexe care este impreviziunea, adică este prezumat și caracterul vădit injust al continuării executării obligației de către debitor.

34. În concluzie, textele criticate reglementează drept caz de impreviziune prezumată în mod absolut două situații care, în realitate, nu ies din sfera riscului inerent, astfel cum aceasta a fost identificată în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, conducând astfel la încălcarea art. 1 alin. (5), a art. 15 alin. (2), a art. 44 și, implicit, a art. 147 alin. (4) din Constituție, ca urmare a nerespectării exigențelor constituționale referitoare la relația dintre dreptul de proprietate privată și impreviziune, stabilit prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

35. Cu privire la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, se arată că, în cazul în care debitorul executat silit formulează o notificare de dare în plată fără a invoca, în concret, vreunul dintre cele două cazuri de impreviziune pe care legea le prezumă absolut, dispoziția în discuție conduce, totuși, la nașterea prezumției de impreviziune în favoarea consumatorului, prezumție pe care creditorul este ținut să o răstoarne în cadrul procesului civil pe care îl inițiază. Mai mult, această dispoziție este și redundantă prin raportare la art. 4 alin. (1³) din Legea nr. 77/2016. Astfel, art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3) (coroborat cu art. 24) și art. 147 alin. (4) din Constituție, subliniindu-se că nu este clară forța juridică a prezumțiilor reglementate, că nu este clară rațiunea lor, că simpla notificare formulată de debitor nu poate atrage o prezumție de impreviziune, că niciodată creditorul nu poate face dovada contrară în sensul inexistenței impreviziunii și că notificarea privind starea de impreviziune a fost reglementată în favoarea consumatorului, deși impreviziunea în sine nu reprezintă o măsură de protecție a acestuia.

36. Art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât, pe de o parte, păstrează problemele de calitate a legii semnalate prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, iar, pe de altă parte, nu se înțelege cum se aplică și care sunt cazurile în care aceasta devine incidentă. Cu privire la aceste ultime aspecte se face referire la faptul că textul aduce în discuție posibilitatea dispunerii de către instanță a echilibrării contractului și folosește o noțiune pe care nu o definește, și anume „imposibilitate vădită de continuare a contractului”, iar această noțiune pare că repune tocmai evaluarea situației personale a debitorului, evaluare care a fost înlăturată prin jurisprudența Curții Constituționale.

37. Se mai arată că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul la un proces echitabil, cu referire la principiul contradictorialității și al egalității armelor, precum și la dreptul de dispoziție al părților. Astfel, formularea unei contestații la notificare de către creditor pune instanțele judecătorești în situația de a echilibra contractul, pretenție pe care contestatorul nu a formulat-o. Se ajunge la situația în care debitorii, deși nu

formulează o cerere prin care învestesc instanța, vor dobândi calitatea de reclamant, ca parte în procesul civil, ca urmare a obligației stabilite de lege în sarcina instanței judecătorești, respectiv echilibrarea contractului. Mai mult, creditorul nu are nici măcar posibilitatea să solicite, în cadrul procedurii prevăzute de lege, echilibrarea contractului. Cu privire la încălcarea principiului egalității armelor, se deduce că aceasta ar rezulta din faptul că creditorului îi sunt impuse diverse obligații procedurale pentru sesizarea instanței judecătorești, specifice reclamantului, pe când debitorul nu are nicio obligație în acest sens, acesta beneficiind de statutul de pârât. Se arată că debitorul care inițial are doar calitatea de pârât ca efect al introducerii contestației va dobândi „unde va pe parcurs” și calitatea de reclamant prin admiterea unor pretenții care nu sunt echivoc exprimate într-un act de sesizare a instanței. Se consideră că nimic nu împiedică debitorii să sesizeze în mod egal instanța, aceștia având la îndemână mijloace specifice prin care pot ca, în cadrul acțiunii deja inițiate de către creditor sau pe cale separată, să invoce propriile pretenții și să formuleze preriile cereri, solicitând cu prioritate echilibrarea contractului, respectându-se în acest fel și dreptul la apărare al părții adverse.

38. Se subliniază că art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016 încalcă art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție, întrucât soluția legislativă cuprinsă în acesta a fost constatată ca neconstituțională în cadrul controlului *a priori* de constituționalitate prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, însă a fost reluată în corpul legii, în urma reexaminării acesteia. Se menționează că lipsa de claritate a reglementării în ceea ce presupune „*imposibilitatea vădită a continuării contractului*” se menține și în forma actuală a textului.

39. Se susține că instanțele naționale s-au pronunțat deseori cu privire la imposibilitatea calificării fluctuațiilor valutare drept caz de impreviziune, iar aceste constatări se bucură de autoritate de lucru judecat, astfel cum este prevăzută de art. 430—432 din Codul de procedură civilă. În acest context, este evidentă contradicția intervenită între autoritatea de lucru judecat a hotărârilor definitive (prin care a fost analizată impreviziunea din perspectiva fluctuației valutare) și consacarea fluctuației valutare la nivel de prezumție absolută de impreviziune. Se susține că este încălcată autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri prin care s-a soluționat fondul unei contestații formulate împotriva unei notificări de dare în plată, în care se invocă, în justificarea intervenirii impreviziunii, fluctuațiile cursului valutar ale monedei creditului. De asemenea, implicațiile prezumțiilor absolute de impreviziune stabilite de Legea nr. 52/2020 trebuie analizate inclusiv din perspectiva securității circuitului civil și a instituției autorității de lucru judecat. În concret, există posibilitatea ca un debitor care, anterior Legii nr. 52/2020, a formulat o notificare de dare în plată (invocând fluctuațiile valutare drept motiv de impreviziune) pe care instanța a anulat-o printr-o hotărâre definitivă, reținând că variația monedei străine nu reprezintă un caz de impreviziune, să adreseze creditorului o nouă notificare de dare în plată, în care să invoce același motiv de impreviziune — fluctuația valutară, doar că, de această dată, acest argument s-ar bucura de statutul de prezumție absolută, deși, în esență, ar fi neschimbate împrejurările de fapt existente la momentul pronunțării hotărârii definitive (anterior intrării în vigoare a Legii nr. 52/2020). Practic, se ajunge la situația în care același fapt juridic — variația valutei creditului — primește două calificări profund contradictorii prin două căi diferite — cea judiciară (atribuită de instanță) și cea legală (prezumată absolut prin lege).

40. Cu privire la prevederile art. 8 din Legea nr. 77/2016, se arată că nu schimbă, pe fond, nimic din conținutul normativ declarat deja neconstituțional prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, prin raportare la prevederile art. 44, respectiv art. 147 alin. (4) din Constituție, ca urmare a nerespectării exigențelor constituționale referitoare la relația dintre dreptul de proprietate privată și impreviziune, astfel cum a fost stabilită prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016. Se arată că executarea silită a imobilului ipotecat poate constitui cel mult efectul intervenirii unei situații de impreviziune, iar nu impreviziunea în sine. Or, textul criticat eludează considerentele Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019 și instituie din nou, în totală contradicție cu raționamentul Curții, o prezumție de impreviziune fundamentată pe executarea silită a imobilului ipotecat. Art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, întrucât intervine, pe de o parte, asupra litigiilor în cazul cărora instanța a pronunțat o hotărâre definitivă și/sau irevocabilă și, pe de altă parte, asupra executărilor silite în cadrul cărora au fost pronunțate hotărâri judecătorești în soluționarea unor contestații la executare. Or, legiuitorul nu poate interveni asupra raporturilor juridice consfințite pe calea hotărârilor judecătorești, acestea bucurându-se de autoritate de lucru judecat. Se subliniază că art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 încalcă dreptul de proprietate al creditorului, întrucât anularea debitorului deja scadente ar echivala cu o expropriere fără niciun fel de despăgubire. Or, aceste debite intră în sfera drepturilor câștigate.

41. Se mai subliniază faptul că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 sunt neclare prin raportare la trimiterea pe care o fac la art. 4 alin. (1³) din Legea nr. 77/2016, întrucât nu se înțelege dacă aceasta s-a realizat: (i) pentru a sublinia caracterul de prezumție absolută pe care îl instituie art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, în ipoteza executării silite a imobilului ipotecat; (ii) sau pentru a arăta că și în această ipoteză, pe lângă condiția specială a executării silite a imobilului ipotecat, trebuie să fie îndeplinit și unul dintre cazurile de impreviziune prezumată absolut de la art. 4 alin. (1¹) la care face trimitere art. 4 alin. (1³) din Legea nr. 77/2016, respectiv să fie incidentă fluctuația cursului valutar cu peste 52,6% față de cursul de la data încheierii contractului sau obligația de plată lunară a creditului să fi înregistrat o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă, iar oricare dintre cele două ipoteze să se fi menținut pe o durată de cel puțin 6 luni anterior înregistrării notificării de dare în plată. Dacă trimiterea pe care o face la dispozițiile art. 4 alin. (1³) din Legea nr. 77/2016 are rolul de a sublinia caracterul de prezumție absolută pe care îl instituie art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, în ipoteza executării silite a imobilului ipotecat, atunci textul este neconstituțional, întrucât impreviziunea este exclusă, nefiind vorba de un eveniment imprevizibil pentru debitor. Dimpotrivă, atunci când a constituit garanția asupra imobilului creditorul și-a asumat riscul executării silite în caz de neplată, iar atunci când debitorul și-a asumat riscul evenimentului așa-zis imprevizibil, impreviziunea nu își mai găsește aplicare. Executarea silită care are loc împotriva debitorului se prezumă a fi consecința propriei atitudini culpabile, în materia de răspundere contractuală operând prezumția de culpă prin simplul fapt al neexecutării obligațiilor asumate.

42. De altfel, vânzarea (fie și silită) a unui bun adus în garanție nu constituie impreviziune întrucât nu relevă niciun fel de dezechilibru între contraprestațiile părților. Prin vânzarea bunului adus în garanție, obligațiile debitorului nu cresc, ci scad cu valoarea bunului vândut. Faptul că după vânzare datoria

debitorului nu este stinsă integral nu este expresia unui dezechilibru apărut între prestațiile părților, ci poate fi rezultatul unei eventuale devalorizări a bunului adus în garanție, care este străină raportului juridic născut în baza contractului și obligației asumate de debitor. Această devalorizare a bunului este asumată de către debitor, ea fiind rezultatul fluctuației firești, specifice pieței imobiliare și financiare. În plus, o astfel de reglementare permite și încurajează nu doar neexecutarea culpabilă, ci chiar neexecutarea intenționată, câtă vreme debitorul de rea-credință, cunoscând efectul ștergerii datoriei ca urmare a executării silite a imobilului, poate chiar să aleagă neexecutarea obligațiilor asumate, obținând ștergerea datoriei rămase de executat, prin ipoteză mai substanțială față de suma obținută prin vânzarea imobilului.

43. Prin urmare, în această interpretare, art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție privind securitatea juridică, precum și ale art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție, ca urmare a nerespectării exigențelor constituționale referitoare la relația dintre dreptul de proprietate privată și impreviziune, astfel cum a fost stabilită prin Decizia Curții Constituționale nr. 623 din 25 octombrie 2016 și reiterată prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019. Și cea de-a doua interpretare a art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 încalcă textele constituționale antereferte prin raportare la motivele de neconstituționalitate invocate în legătură cu prevederile art. 4 alin. (1¹) lit. a) și b) și alin. (1³) ale Legii nr. 77/2016.

44. Se susține că art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (5), art. 10 alin. (1) și art. 11 din Legea nr. 77/2016 retroactivează, întrucât permit stingerea tuturor datoriilor, atât a celor deja născute, cât și a celor viitoare. Se evidențiază faptul că atât creanțele băncilor, cât și ale cesionarilor reprezintă un bun, un drept câștigat sub imperiul vechii legi.

45. Se mai invocă faptul că Legea nr. 52/2020 aduce o gravă atingere dreptului la libertate economică și libertății comerțului, întrucât intervine în raporturile juridice încheiate între profesionist și consumatori, afectând în mod direct contraprestația la care creditorul este îndreptățit prin încheierea contractelor de credit. Modificarea condițiilor economice pe parcursul executării unui contract de credit, condiții care nu sunt sub influența creditorului, nu justifică modificarea obligației esențiale a debitorului, prin lipsirea creditorului de posibilitatea recuperării creanței în integralitatea sa. Legea nr. 52/2020 modifică raporturi juridice contractuale intervenind exclusiv în favoarea uneia dintre părțile contractului, prin prejudicierea patrimoniului celeilalte părți contractante, instituind o discriminare inacceptabilă între subiecții de drept privat. Totodată, Legea nr. 52/2020 intervine asupra liberei inițiative a părților, modificând prețul și obligațiile acestora dintr-un act juridic care are la bază manifestarea lor de voință, încalcând principiul libertății comerțului. Prin urmare, a interveni și a institui o lege care să modifice în totalitate produsele comercianților și prețul contractului, după negocierea lui de către părți, nu poate echivala cu respectarea principiului economiei libere de piață. Se mai susține că legea criticată încalcă principiul securității juridice, întrucât prevede posibilitatea retroactivării sale, intervine peste principiul *pacta sunt servanda*, dispunând peste voința părților la mult timp după realizarea raportului juridic dintre acestea, și creează un dezechilibru în interpretarea unitară a legii, fiind astfel inaccesibilă. Prin urmare, Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, încalcă art. 147 alin. (4) din Constituție, întrucât nu respectă Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019 și Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

46. **Judecătoria Constanța — Secția civilă** apreciază că articolul unic pct. 2, 3 și 8 din Legea nr. 52/2020 este contrar principiului securității juridice și art. 15 alin. (2) din Constituție. Critica referitoare la lipsa avizului Băncii Naționale a României nu este întemeiată.

47. **Judecătoria Brăila — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

48. **Judecătoria Oradea — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, întrucât prevederile criticate nu țin seama de Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

49. **Judecătoria Galați — Secția civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

50. **Judecătoria Iași — Secția civilă** arată că excepția este întemeiată, întrucât se încalcă Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

51. **Judecătoria Focșani — Secția civilă** arată că excepția este neîntemeiată.

52. **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă** arată că excepția este întemeiată, nefiind respectate, pe de o parte, standardele de claritate a legii și, pe de altă parte, Decizia Curții Constituționale nr. 731 din 6 noiembrie 2019.

53. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

54. **Guvernul**, în Dosarul Curții nr. 2.191D/2020, arată, pe de o parte, că excepția este neîntemeiată, prin prisma încălcării dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (4), art. 15 alin. (2), art. 21 alin. (2), art. 44, art. 53, art. 126 alin. (1), art. 135 și ale art. 148. Pe de altă parte, excepția de neconstituționalitate este întemeiată, prin prisma încălcării art. 1 alin. (5) și a art. 147 alin. (4) din Constituție, conducând la neconstituționalitatea legii, în ansamblul său, pentru lipsa avizului Băncii Naționale a României, respectiv la neconstituționalitatea soluțiilor normative cuprinse la articolul unic pct. 2 [cu referire la art. 4 alin. (1¹) lit. b) din Legea nr. 77/2016] și la pct. 8 [cu referire la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016] din Legea nr. 52/2020.

55. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

56. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

57. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din încheierile de sesizare, îl constituie dispozițiile articolului unic pct. 1—8 din Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 386 din 13 mai 2020, precum și Legea nr. 52/2020, în ansamblul său. Având în vedere art. 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia „Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta”, motivarea excepției de neconstituționalitate, precum și data încheierii contractelor de credit, respectiv anii 2007 și 2008, obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4), art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia, art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 52/2020, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate intrinsecă, precum și Legea nr. 52/2020, în ansamblul său, sub aspectul criticilor de neconstituționalitate extrinsecă. Textele legale criticate în mod punctual au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (1): „Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor.”;

— Art. 4 alin. (1¹)—(1³), (3) și (4): „(1¹) Reprezintă impreviziune:

a) pe durata executării contractului de credit, cursul de schimb valutar, aplicabil în vederea cumpărării monedei creditului, înregistrează la data transmiterii notificării de dare în plată o creștere de peste 52,6% față de data încheierii contractului de credit. În vederea calculării procentului de 52,6% se va avea în vedere cursul publicat de Banca Națională a României la data transmiterii notificării de plată și cursul de schimb publicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de credit;

b) pe durata executării contractului de credit, obligația de plată lunară înregistrează o creștere de peste 50% ca urmare a majorării ratei de dobândă variabilă.

(1²) În scopul aplicării prevederilor prezentei legi este necesară menținerea pragurilor valorice prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) în ultimele 6 luni anterioare transmiterii notificării de dare în plată.

(1³) Presumțiile prevăzute la alin. (1¹) au caracter absolut. Creditorul care formulează contestație, conform art. 7, are obligația de a dovedi omisiunea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a notificării de dare în plată, prevăzute la alin. (1) lit. a)—d).

(...)

(3) Impreviziunea este prezumată în favoarea consumatorului, care formulează o notificare în condițiile art. 5 sau art. 8 alin. (5).

(4) Echilibrarea și continuarea contractului de credit sunt prioritare. Încetarea contractului de credit va putea fi dispusă doar în cazul imposibilității vădite a continuării sale.”;

— Art. 8 alin. (5): „Dreptul de a cere instanței să constate stingerea datoriei izvorâte din contractele de credit aparține și consumatorului care a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, indiferent de titularul creanței, de stadiul în care se află ori de forma executării silită care se continuă contra debitorului. Se consideră că există impreviziune în cazul în care debitorul, care formulează notificare de dare în plată, a fost supus unei executări silită a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit, prin poprire sau alte forme de executare silită, pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat. Dispozițiile art. 4 alin. (1³) se aplică în mod corespunzător.”;

— Art. 10 alin. (1): „La momentul încheierii contractului translativ de proprietate, respectiv de la data pronunțării hotărârii judecătorești definitive, potrivit prevederilor art. 8 sau, după caz, ale art. 9, va fi stinsă orice datorie a debitorului față de creditor, acesta din urmă neputând solicita sume de bani suplimentare.”;

— Art. 11 teza întâi: „În vederea echilibrării riscurilor izvorând din contractul de credit (...) prezenta lege se aplică (...) contractelor de credit aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare (...)”.

58. Autoarele excepției consideră că dispozițiile criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3)—(5) privind principiile statului de drept, separației puterilor în stat, legalității, calității legii și securității juridice, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 135 privind economia, art. 136 alin. (5) privind proprietatea privată și art. 147 alin. (4) privind efectele deciziilor Curții Constituționale. Se mai invocă și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

59. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în prezenta cauză, criticile de neconstituționalitate sunt identice cu cele care au fost formulate și în cauza soluționată prin Decizia Curții Constituționale nr. 431 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1027 din 27 octombrie 2021. De asemenea, prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 905 din 21 septembrie 2021, Curtea a constatat că dispozițiile art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016, criticate și în cauza de față, sunt neconstituționale.

60. Art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 au fost constatate ca fiind neconstituționale prin Decizia nr. 432 din 17 iunie 2021, motivat de faptul că nu respectă deciziile anterioare ale Curții Constituționale (Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, și Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 29 ianuarie 2020), fiind astfel contrare art. 147 alin. (4) din Constituție prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 44 din Legea fundamentală.

61. Curtea a reținut că prezumția legală absolută instituită vizează debitorul împotriva căruia s-a derulat și s-a finalizat o procedură de executare silită, prin vânzarea imobilului cu destinație de locuință și împotriva căruia se continuă executarea, având ca debit un rest neacoperit ca urmare a vânzării realizate. O asemenea măsură reprezintă o ingerință a statului în dreptul de proprietate privată al creditorului, iar limitarea creanței anterioare numai la valoarea bunului ipotecat, pe motiv că acesta a fost executat silit, aspect căruia i se dă eficiența unei situații de impreviziune, fără ca aceasta să fie una reală și efectivă, nu relevă existența unui scop legitim al ingerinței, constituindu-se mai degrabă într-o măsură socială sau care valorifică o condiție potestativă simplă din partea debitorului, cu consecința privării de proprietate a creditorului asupra unei părți din creanța sa. Prin urmare, aceasta, în realitate, reprezintă o cauză de limitare a răspunderii contractuale a debitorului ce împiedică executarea contractului de credit, în funcție de voința debitorului. Practic, o circumstanță personală, fără legătură cu clauzele contractului, este convertită într-un caz de impreviziune.

62. Curtea a mai reținut că art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016 cuprinde un element de procedură și unul de drept substanțial. Cel de procedură privește faptul că debitorul care apelează la procedura reglementată de art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 nu o poate face direct, ci prin depunerea unei notificări conform art. 5 alin. (1) din aceeași lege. Această reglementare procedurală reprezintă o transpunere în plan normativ a paragrafului 44 din Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017. În schimb, reglementarea de drept substanțial, și anume prezumarea absolută a impreviziunii în ipoteza în care debitorul a fost supus unei executări silite a imobilului ipotecat, dar este în continuare executat silit pentru datoria inițială și pentru accesoriile acesteia, neacoperite prin executarea silită a imobilului ipotecat, conservă elementele de neconstituționalitate reținute în Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, afectând art. 8 teza a doua din Legea nr. 77/2016 în ansamblul său. Potrivit Deciziei nr. 731 din 6 noiembrie 2019, reținerea impreviziunii pentru un creditor aflat în situația descrisă parcurge etapa notificării, a contestației la notificare, a încheierii actului de dare în plată și, în caz de neconformare a creditorului, etapa de stingere a datoriei izvorâte din contractul de credit. Prin urmare, pentru etapa notificării ipotezele de impreviziune sunt reglementate de art. 4 alin. (1¹)—(1³) din Legea nr. 77/2016, acestora neputându-le fi alăturată o nouă ipoteză care vizează o eventuală consecință a impreviziunii (faptul că bunul imobil ipotecat a fost executat și că executarea continuă pentru că datoria inițială/accesoriile acesteia nu au fost acoperite). Așadar, chiar dacă bunul imobil ipotecat a fost vândut la licitație publică, iar executarea silită continuă, debitorul trebuie să se încadreze în ipotezele de impreviziune prevăzute de art. 4 alin. (1¹)—(1³) din Legea nr. 77/2016 pentru a putea solicita stingerea datoriei. În condițiile constatării neconstituționalității tezei a doua, Curtea a constatat și neconstituționalitatea tezei a treia pentru că aceasta devine restrictivă și poate relativiza întreaga procedură prin introducerea unui dubiu, respectiv acela că numai art. 4 alin. (1³) se aplică în mod corespunzător, nu și celelalte dispoziții cuprinse în art. 4. Rezultă că, în ipoteza art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, pentru a se reține incidența impreviziunii, devin incidente art. 4 alin. (1) lit. e) și alin. (1¹)—(1³) din aceeași lege.

63. Prin urmare, raportat la cauza de față, având în vedere soluția de neconstituționalitate, precum și data sesizării Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

64. În Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, precitată, paragrafele 50 și 51, Curtea a respins critica referitoare la lipsa avizului Băncii Naționale a României în procesul de elaborare a Legii nr. 52/2020, arătând, pe de o parte, că Banca Națională a României nu este o instituție fundamentală în sensul de a fi reglementată prin Constituție, pentru ca solicitarea avizului să reprezinte un standard de constituționalitate, iar, pe de altă parte, că în discuție este o chestiune de drept civil, respectiv reglementarea ipotezelor de impreviziune care pot duce la încetarea contractului de credit prin darea în plată a imobilului ipotecat, astfel că nu intră în atribuțiile Băncii Naționale a României avizarea cazurilor de impreviziune, operațiune esențialmente de drept civil. În plus, a reținut Curtea, nici la adoptarea Legii nr. 77/2016, așadar, a legii de bază, nu a fost solicitat un astfel de aviz.

65. Cu referire la art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 77/2016, Curtea, reținând constituționalitatea acestuia, a statuat că o creștere a cursului valutar de peste 50% reprezintă o abatere

de la obișnuitul unor fluctuații valutare. Este adevărat că, spre deosebire de contractele de credit încheiate pe perioade mai scurte de timp, în privința celor încheiate pe perioade mai lungi de timp o asemenea fluctuație se poate ivi după trecerea unui anumit interval temporal și poate să fie percepută ca fiind un risc inerent contractului. Totuși, o asemenea situație nu poate pune în discuție constituționalitatea legii, ci mai degrabă are rolul de a determina părțile contractului să identifice soluții adaptate care să o prevină (încheierea contractelor de credit în monedă națională/clauze de conversie a monedei creditului în monedă națională/clauze de adaptare a contractului care să prevină invocarea impreviziunii/încheierea unor contracte de tranzacție/novații). Trebuie subliniat faptul că încheierea contractelor în monedă străină implică un risc valutar, risc care nu se poate transforma *de plano* într-o cauză de încetare a utilității sociale a contractului de credit. Prin urmare, riscul valutar nu are valențe subiective, ci obiective, astfel că impreviziunea întemeiată pe acesta nu ține seama de tipul sau durata contractului de credit sau de percepția ulterioară sau în timp a debitorului/creditorului. Ceea ce contează este ca legea să prezume că un risc valutar de o anumită consistență nu a putut face obiectul *in concreto* al unei previziuni de către niciuna dintre părțile contractului, trecând dincolo de puterea de prevedere a acestora. Faptul că legiuitorul nu a reglementat în mod distinct diferențele de risc valutar care se constituie în cazuri de impreviziune în funcție de durata contractului de credit nu demonstrează decât că toate situațiile trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, evitându-se, astfel, eventuale situații de inegalitate între debitorii/creditorii, după caz. Mai mult, pentru a preveni astfel de situații, creditorii (profesioniști) trebuie să fie diligenți și să stabilească în contractele de credit clauze care să evite intervenirea unui astfel de caz de impreviziune (a se vedea în acest sens paragraful 56 al Deciziei nr. 431 din 17 iunie 2021).

66. De asemenea, Curtea a observat, în paragraful 62 al Deciziei nr. 431 din 17 iunie 2021, că autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești se raportează la norma aflată în vigoare, pe baza căreia a fost pronunțată, și nu împiedică modificarea acesteia. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea a subliniat că în sistemul constituțional românesc hotărârea judecătorească pronunțată de instanțele judecătorești ordinare nu constituie un izvor formal al dreptului. Prin urmare, Curtea a reținut că noua reglementare nu încalcă exigențele de calitate a legii, din moment ce este comprehensibil faptul că se aplică și acelor contracte de credit în raport cu care, anterior intrării în vigoare a noii legi, instanțele judecătorești au considerat ca nefiind neîntrunite condițiile impreviziunii sub imperiul vechii reglementări.

67. Mai departe, în paragraful 64 al deciziei menționate mai sus, Curtea a statuat, cu referire la cea de-a doua prezumție reglementată de prevederile criticate, că nu este rolul său să stabilească dacă fluctuația valorii obligației lunare de plată determinată de creșterea dobânzii trebuia să fie de 50%—100%, ci doar să se asigure că este o fluctuație rațională luată în calcul și care previne arbitrarul. Or, cele de mai sus indică o abatere de la riscul inerent contractului de credit.

68. Prin urmare, a conchis Curtea, art. 4 alin. (1) lit. b), alin. (12) și (13) din Legea nr. 77/2016 nu încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

69. În continuare, Curtea a observat că, referitor la art. 4 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, criticile de neconstituționalitate formulate vizează mai degrabă reglementările referitoare la instituirea celor două prezumții de impreviziune. Curtea a mai observat că, prin Decizia nr. 731 din 6 noiembrie 2019, nu

a examinat un asemenea aspect — persoana în favoarea căreia sunt reglementate cazurile de impreviziune, astfel că nu se poate reține încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție (a se vedea paragraful 65 al Deciziei nr. 431 din 17 iunie 2021).

70. Cu referire la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, Curtea a conchis, după o amplă argumentație care se regăsește în paragrafele 66—79 ale Deciziei nr. 431 din 17 iunie 2021, că nu se încalcă cerințele de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât legiuitorul stabilește în mod clar că soluția adaptării contractului este prioritară încetării acestuia prin darea în plată a imobilului ipotecat, iar pentru a dispune una dintre cele două soluții, oferă instanței judecătorești un criteriu rațional, și anume aprecierea posibilității continuării executării contractului de credit prin raportare strict la prestațiile la care părțile s-au obligat. Totodată, textul criticat nu încalcă art. 21 alin. (3) din Constituție pentru că atât debitorul, cât și creditorul, în faze procesuale distincte, pot formula cereri de adaptare a contractului (a se vedea Decizia nr. 431 din 17 iunie 2021, paragraful 80).

71. În sfârșit, cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse art. 1 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, în raport cu art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea a reamintit că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 115, a statuat că, indiferent de textul legal specific în baza căruia au fost încheiate contractele până la data

de 1 octombrie 2011, ele se supun reglementării de drept comun, Codul civil din 1864, care, în mod evident, permitea aplicarea teoriei impreviziunii, în temeiul art. 969 și 970. Având în vedere că Legea nr. 77/2016 reprezintă o aplicare a teoriei impreviziunii la nivelul contractului de credit, prevederile acesteia nu retroactivează. Faptul că legea stabilește criteriile în funcție de care intervine impreviziunea nu înseamnă că prevederile sale sunt retroactive; de altfel, judecătorul cauzei însuși avea competența de a stabili criteriile în funcție de care apreciază impreviziunea în perioada 2016—2019. Înlocuirea unor criterii judiciare variabile și subiective în sine cu criterii legale fixe și obiective nu echivalează cu încălcarea principiului neretroactivității. Impreviziunea a fost și este reglementată de Codul civil (atât de cel din 1864, cât și de cel din 2009), cu consecința fie a adaptării, fie a încetării contractului, prin urmare, modul de evaluare a sa (legală/judiciară) nu denotă o aplicare retroactivă a instituției în sine. De altfel, nici consecințele intervenirii sale nu sunt novatoare față de regulile generale existente în materie (adaptarea/încetarea contractului).

72. Având în vedere că, în esență, criticile formulate de autoarele prezentei excepții sunt similare cu cele formulate în cauze soluționate anterior de către Curtea Constituțională, precum și faptul că nu pot fi identificate motive de reconsiderare atât a soluțiilor, cât și a motivării care le susțin, Curtea Constituțională le va menține și în prezenta cauză.

73. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Eurobank — S.A. din Atena în Dosarul nr. 11.902/212/2020/a1 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă, Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 5.591/196/2020 al Judecătoriei Brăila — Secția civilă, Societatea Credit Europe Bank NV din Amsterdam în Dosarul nr. 7.806/271/2020 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă, de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 13.570/233/2020 al Judecătoriei Galați — Secția civilă, de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 14.982/233/2020 al Judecătoriei Galați — Secția civilă, de Societatea BRD — Groupe Société Générale — S.A. din București în Dosarul nr. 16.314/245/2020 al Judecătoriei Iași — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank NV în Dosarul nr. 11.067/231/2020 al Judecătoriei Focșani — Secția civilă, precum și de Societatea Banca Românească — S.A. din București în Dosarul nr. 23.972/300/2020 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 1 alin. (1), ale art. 4 alin. (11)—(13), (3) și (4), ale art. 10 alin. (1) și ale art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și Legea nr. 52/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (5) tezele a doua și a treia din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de aceleași părți în aceleași dosare ale aceluiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Constanța — Secția civilă, Judecătoriei Brăila — Secția civilă, Judecătoriei Oradea — Secția civilă, Judecătoriei Galați — Secția civilă, Judecătoriei Iași — Secția civilă, Judecătoriei Focșani — Secția civilă și Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 249

din 27 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 alin. (2), (3) și (18)
din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, excepție ridicată de Gabriela Ștefănescu în Dosarul nr. 8.810/3/2018 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.714D/2019.

2. La apelul nominal se prezintă, personal, autoarea excepției de neconstituționalitate. Lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autoarei excepției, care, reiterând argumentele prezentate în actul de sesizare a Curții Constituționale, solicită admiterea criticilor formulate, invocând totodată aspecte de fapt care au determinat invocarea excepției.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Arată, astfel, că dispozițiile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate prin raportare la art. 16 din Constituție, în acest sens fiind Decizia nr. 304 din 11 mai 2021 și Decizia nr. 43 din 27 ianuarie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 13 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 8.810/3/2018 (în format vechi 6.039/2018), **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Gabriela Ștefănescu cu prilejul soluționării apelului formulat împotriva Sentinței civile nr. 6.655 din 21 septembrie 2018, pronunțată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, într-o cauză având ca obiect „obligația de a face”.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, referitor la restricțiile impuse prin dispozițiile criticate, introduse prin Legea nr. 7/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992, autoarea excepției precizează că acestea încalcă egalitatea de șanse între auditorii de conturi (controlori financiari de conturi) și consilierii de conturi, sub aspectul dreptului la pensia de serviciu. Susține că pentru angajații Curții de Conturi a României, prin modificările aduse de Legea nr. 7/2016,

s-a introdus nelegal și neconstituțional o limită minimă de 4 ani pentru toți angajații și diminuarea cu 1% pentru fiecare an care lipsește din vechimea de 14 ani. În acest context, arată că ulterior, prin Legea nr. 145/2017, ca urmare a unor amendamente față de „imperfecțiunile” Legii nr. 7/2016, care motivau neconstituționalitatea limitei minime de 4 ani și propuneau eliminarea acesteia cu dreptul legal al fiecărui angajat care are complet un an, acest amendament a fost aprobat doar pentru o parte din personalul angajat, și anume consilierii de conturi, cărora li s-a redus limita minimă la jumătate de mandat, conform Legii nr. 145/2017.

7. Raportat la limita minimă de 4 ani pentru auditorii financiari (controlorii financiari de conturi), stabilită prin Legea nr. 7/2016, și de numai jumătate de mandat pentru consilierii de conturi, conform Legii nr. 145/2017, ambele legi având caracterul de completare și modificare a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a României, autoarea excepției face trimitere la alte profesii care au dreptul la pensie de serviciu, precum aviatorii, Legea nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România, modificată prin Legea nr. 83/2015, unde nu s-a impus o limită minimă, ci numai limita maximă de 25 de ani față de care se aplică o reducere.

8. Referitor la dreptul la pensia de serviciu, autoarea excepției precizează că legislația-cadru din sistemul unitar de pensii publice și cel de pensii de serviciu, existent în prezent pentru unele categorii profesionale de salariați, a reglementat echitabil și echilibrat acordarea drepturilor la data pensionării acestora, fără a institui o discriminare între beneficiarii prevederilor acestor legi. Contrar echității și echilibrului care se regăsesc, în prezent, în legislația privind pensiile, Legea nr. 94/1992, cu modificările și completările ulterioare, conține în corpul său câteva prevederi care nu respectă aceste principii, fiind discriminatorii și inechitabile. Astfel, potrivit alin. (2), (3) și (8) ale art. 51 din Legea nr. 94/1992, introduse prin Legea nr. 7/2016, pentru cei care, din motive care nu țin de voința lor, nu au putut să presteze funcția până la limita impusă, pentru echilibru juridic, aceștia puteau fi penalizați, dar nu excluși din categoria beneficiarilor, indiferent de perioada de timp cât au prestat funcția de auditor public de conturi — controlor financiar de conturi în forma inițială a legii. Arată că recunoașterea drepturilor lor legale, chiar dacă au părăsit Curtea de Conturi, și posibilitatea de a beneficia de pensia de serviciu sunt conforme cu dispozițiile art. 51 alin. (9) din Legea nr. 94/1992, introdus prin Legea nr. 7/2016. Învederează faptul că legislația-cadru privind sistemul de pensii nu exclude de la dreptul de a fi recompensat un angajat care nu îndeplinește criteriul de vârstă standard de pensionare, ci îi asigură acestuia alte forme de subzistență decentă și în corelație cu funcția pe care a ocupat-o până la pensionare. Corelarea pensiei de serviciu, pentru auditorii publici externi (inițial controlorii financiari de conturi) cu pensia pentru limită de vârstă se face prin dispozițiile alin. (13) ale aceluiași articol, astfel că inechitatea care s-a instituit prin Legea nr. 7/2016 și mai ales prin Legea nr. 145/2017, acte normative de modificare și completare a Legii nr. 94/1992, contravine dispozițiilor art. 16 din Constituție.

9. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că dispozițiile criticate din Legea nr. 94/1992, care reglementează condițiile acordării pensiei de serviciu persoanelor care au îndeplinit funcția de auditor public extern, sunt constituționale. Instanța de judecată menționează că, în conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale, autoritatea legislativă poate institui, în considerarea situației specifice deosebite a unor categorii socioprofesionale, tratamente juridice diferențiate atât prin condiții și criterii de acordare derogatorii, cât și printr-un mod de calcul și un quantum diferite ale pensiilor. Această jurisprudență a fost apreciată a fi în concordanță cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia situația obiectiv diferită în care se află anumite categorii de persoane justifică sau chiar impune instituirea prin lege a unui tratament juridic rezonabil diferențiat, fără ca aceasta să reprezinte privilegiul ori discriminări. Prin urmare, legiuitorul este singurul în măsură să aprecieze asupra categoriilor socioprofesionale ce pot beneficia de pensie de serviciu în considerarea statutului profesional al acestora, stabilirea concretă a beneficiarilor și a condițiilor de acordare a acestei pensii reprezentând în realitate o problemă de legiferare, pe care instanța de contencios constituțional nu o poate complini. Totodată, instanța de judecată precizează că invocarea, pe calea excepției de neconstituționalitate, a faptului că textul de lege criticat nu este neconstituțional pentru ceea ce prevede, ci pentru ceea ce nu prevede, nu poate fi considerată ca un demers admisibil, instanța de contencios constituțional neputând, potrivit competenței sale stabilite prin art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, să completeze textele de lege deduse controlului.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autoarei excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 3 aprilie 2014, care au fost introduse prin art. I pct. 2 din Legea nr. 7/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 41 din 19 ianuarie 2016, și au următorul cuprins normativ:

— Art. 51: „(2) *Persoanele care au îndeplinit funcția de auditor public extern pe o durată de cel puțin 14 ani în cadrul Curții de Conturi beneficiază, la îndeplinirea condițiilor standard de pensionare prevăzute de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii, de pensie de serviciu, în quantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media veniturilor brute lunare realizate, cu caracter permanent, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare.*

Veniturile care constituie baza de calcul al pensiei de serviciu nu includ sporul de risc și suprasolicitarea neuropsihică de 50% și nici majorarea de până la 75% din salariul de bază, câștigate în instanță.

(3) *De pensia de serviciu prevăzută la alin. (2) beneficiază și persoanele care au îndeplinit funcția de auditor public extern, la îndeplinirea condițiilor standard de pensionare prevăzute de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii, din care la Curtea de Conturi minimum 4 ani, caz în care quantumul pensiei prevăzut la alin. (2) va fi micșorat cu 1% pentru fiecare an care lipsește din vechimea de 14 ani.*

[...]

(18) *Prin sintagma «auditor public extern» se înțelege persoanele care efectuează activități specifice Curții de Conturi, cele care îndeplinesc și alte atribuții legate strict de funcția de control, cele care sunt asimilate auditorilor publici externi, precum și persoanele care dețin funcțiile de conducere de director, director adjunct, șef serviciu/șef oficiu regional de audit și șef birou din structurile de specialitate ale Curții de Conturi și ale Autorității de Audit.»*

14. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții contravin normelor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind statul de drept, supremația Constituției și a legilor, ale art. 4 alin. (2) privind egalitatea între cetățeni coroborate cu cele art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 privind liberul acces la justiție, ale art. 41 alin. (2) privind măsurile de protecție socială, ale art. 44 alin. (1), (2) și (8) privind dreptul de proprietate privată coroborate cu prevederile art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății private, precum și celor ale art. 135 alin. (2) lit. f) privind obligația statului de a crea condițiile necesare pentru creșterea calității vieții.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare celor formulate în prezenta cauză, în acest sens fiind Decizia nr. 485 din 25 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.268 din 21 decembrie 2020, Decizia nr. 304 din 11 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 9 iulie 2021, și Decizia nr. 43 din 27 ianuarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 18 martie 2022, prin care Curtea a constatat că acestea sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

16. Prin jurisprudența precitată, respectiv Decizia nr. 43 din 27 ianuarie 2022, paragraful 21, Curtea a reținut că, potrivit art. 51 alin. (8) din Legea nr. 94/1992, auditorii publici externi sunt persoane care efectuează activități specifice Curții de Conturi, cele care îndeplinesc și alte atribuții legate strict de funcția de control, cele care sunt asimilate auditorilor publici externi, precum și persoanele care dețin funcțiile de conducere de director, director adjunct, șef serviciu/șef oficiu regional de audit și șef birou din structurile de specialitate ale Curții de Conturi și ale Autorității de Audit. De asemenea, auditorii publici externi sunt supuși incompatibilităților prevăzute de Codul etic al profesiei [art. 51 alin. (1) din Legea nr. 94/1992].

17. Având în vedere cadrul legislativ în materie cu privire la pensiile de serviciu, în general, și, în mod concret, cu privire la pensiile de serviciu ale auditorilor publici externi ai Curții de Conturi, instanța de contencios constituțional a observat că, în dinamica legislativă, acesta a fost supus unor modificări, completări, abrogări și ulterior a avut loc reintroducerea acestor pensii de serviciu în Legea nr. 94/1992, operațiune care s-a realizat prin Legea nr. 7/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, fiind reintroduse la art. 51 din Legea nr. 94/1992 prin art. I pct. 2

din Legea nr. 7/2016. Prin noua configurație legislativă s-a prevăzut, ca regulă generală, că persoanele care au îndeplinit funcția de auditor public extern pe o durată de cel puțin 14 ani în cadrul Curții de Conturi beneficiază, la îndeplinirea condițiilor standard de pensionare prevăzute de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media veniturilor brute lunare realizate, cu caracter permanent, corespunzătoare ultimelor 12 luni de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare (veniturile care constituie baza de calcul al pensiei de serviciu nu includ sporul de risc și suprasolicitarea neuropsihică de 50% și nici majorarea de până la 75% din salariul de bază, câștigate în instanță) [art. 51 alin. (2) din Legea nr. 94/1992]. Totodată, prin același cadru legislativ s-au prevăzut, cu titlu de excepție, și alte situații în care persoanele ce au îndeplinit funcția de auditor public extern la Curtea de Conturi, la îndeplinirea condițiilor standard de pensionare prevăzute de legislația în vigoare privind sistemul public de pensii, pot beneficia de pensia de serviciu. Curtea a observat că în succesiunea în timp a legislației în materia pensiei de serviciu pentru auditorii publici externi ai Curții de Conturi s-au creat diferite ipoteze prin care această categorie a beneficiat și beneficiază, după caz, de un asemenea sistem de pensii de serviciu, desigur cu îndeplinirea anumitor condiții stabilite prin normele legale de către legiuitor.

18. Prin urmare, în ceea ce privește aspectele referitoare la persoanele ce intră sub incidența Legii nr. 94/1992, în general, precum și la cele care beneficiază de pensia de serviciu în virtutea acestei legi, Curtea a reținut că acestea sunt chestiuni ce țin de îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege în decursul timpului, fiecare având particularitatea sa, iar interpretarea și aplicarea acestor norme în spețe concrete sunt de competența celor îndrituiți cu verificarea îndeplinirii condițiilor necesare în vederea stabilirii în concret a situațiilor ce se circumscriu normelor legale în materie, desigur având în vedere întregul cadru legislativ.

19. În speță, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită, în esență, de condițiile necesare prevăzute de lege, pentru a beneficia de pensie de serviciu, reglementarea criticată instituind, în opinia sa, o discriminare a auditorului public în raport cu alte categorii de personal beneficiare ale pensiei de serviciu, și anume consilierii de conturi. Din perspectiva criticilor formulate, Curtea reține că prin Decizia nr. 304 din 11 mai 2021, anterior citată, la paragrafele 22—25, cu privire la critica referitoare la principiul egalității și la o pretinsă discriminare prin prisma unor situații create ca urmare a dinamicii legislative în materie, Curtea a constatat că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice fără privilegii și discriminări (Decizia nr. 583 din 13 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 881 din 3 noiembrie 2016, paragraful 22).

20. De asemenea, în ceea ce privește pretinsa încălcare a principiului egalității în drepturi, respectiv a unei discriminări, formulată în raport cu alte categorii de persoane care beneficiază de pensii de serviciu, Curtea a observat că această critică nu poate fi reținută, întrucât discriminarea este rezultatul unui tratament juridic diferit aplicabil aceleiași categorii de subiecte de drept sau unor situații care nu se deosebesc în mod obiectiv și rezonabil (a se vedea Decizia nr. 470 din 17 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 24 februarie 2020, paragraful 27). În cazul de față, autoarea excepției de neconstituționalitate deduce neconstituționalitatea reglementării criticate prin raportare la situația consilierilor de conturi, prevăzuți la art. 140 alin. (4) din Constituție. Or, fiecare dintre categoriile de persoane beneficiare ale unei pensii de

serviciu sau ale unei pensii speciale au conturate un statut și un regim juridic special propriu, aspect ce se regăsește și în cazul persoanelor ce intră sub incidența Legii nr. 94/1992, întrucât, astfel cum a statuat instanța de contencios constituțional, consilierii de conturi au atât o altă reglementare constituțională și legală, cât și un statut juridic diferit în raport cu celelalte categorii de personal existente la nivelul Curții de Conturi (Decizia nr. 1.283 din 29 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 22 noiembrie 2011, și Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012).

21. De altfel, atât prin jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011), cât și prin cea a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 28 octombrie 1987, pronunțată în Cauza *Inze împotriva Austriei*, paragraful 41), s-a statuat că dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Constituție, respectiv de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a exista justificări obiective și rezonabile, ci și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără a exista justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite.

22. În acest context, Curtea observă că prin Decizia nr. 31 din 7 decembrie 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 15 februarie 2021, instanța supremă a statuat că foștii auditori publici externi care, la data îndeplinirii condițiilor standard de pensionare, aveau o altă ocupație, precum și foștii auditori publici externi care, la data solicitării, erau pensionari pentru limită de vârstă, ieșiți la pensie din altă ocupație, nu pot beneficia de pensia de serviciu prevăzută de art. 51 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 pentru o vechime minimă de 4 ani în funcția de auditor public extern în cadrul Curții de Conturi.

23. Referitor la criticile ce vizează o pretinsă încălcare a art. 135 alin. (2) lit. f) din perspectiva obligației statului de a crea condițiile necesare pentru creșterea calității vieții, prin Decizia nr. 485 din 25 iunie 2020, paragraful 27, Curtea a statuat că obligația statului de a asigura un nivel de trai decent nu are un conținut determinat, ci trebuie apreciată concret, în funcție de împrejurările social-economice în care se manifestă acest rol al statului (a se vedea Decizia nr. 366 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 4 iulie 2011). Dispozițiile constituționale ale art. 47 alin. (2) referitoare la nivelul de trai nu instituie o obligație de a ieși la pensie, ci un drept al cetățenilor de a obține pensia la împlinirea condițiilor de vârstă și stagiu prevăzute de lege (a se vedea Decizia nr. 1.211 din 5 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 10 decembrie 2010).

24. De altfel, referitor la reglementarea condițiilor de acordare a pensiei, Curtea Constituțională a statuat în mod constant, în jurisprudența sa, că legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale cuvenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și cuantumul valoric al lor, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările care se produc în resursele economico-financiare. Așadar, este la aprecierea legiuitorului să prevadă condițiile și criteriile necesare a fi îndeplinite pentru a beneficia de o anumită categorie de pensie sau alta, cu condiția de a nu încălca exigențele constituționale ce rezultă din prevederile constituționale aplicabile.

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în jurisprudența instanței de contencios constituțional își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

26. În ceea ce privește susținerile autoarei referitoare la încălcarea dispozițiilor constituționale art. 1 alin. (3) și (5), ale art. 20, ale art. 21, ale art. 41 alin. (2) și celor ale art. 44 alin. (1), (2) și (8) coroborat cu art. 1 din Primul Protocol adițional la

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că aceasta nu motivează în ce anume constă pretinsa contrariedade a reglementărilor criticate cu normele de referință invocate.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gabriela Ștefănescu în Dosarul nr. 8.810/3/2018 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 51 alin. (2), (3) și (18) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea derogării în scop științific pentru specia *Pelecanus crispus*

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției generale biodiversitate nr. DGB/121.837 din 12.07.2023, ținând seama de Avizul Academiei Române nr. 131 din 4.05.2023,

luând în considerare prevederile art. 1 alin. (1) lit. c) din Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatice, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 203/14/2009,

în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, al art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Prin derogare de la prevederile art. 33 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă capturarea, echiparea cu emițătoare satelitare și inele ornitologice de identificare și eliberarea ulterioară a 20 de exemplare din specia pelican creț (*Pelecanus crispus*) de pe raza ariilor de protecție specială avifaunistică: ROSPA0060 Lacurile Tașaul—Corbu, Lacul Techirghiol ROSPA0061, Lacul Oltina ROSPA0056 și Valea Oltului Inferior ROSPA0106.

Art. 2. — Capturarea speciilor de faună sălbatică prevăzute la art. 1 se va realiza în starea lor liberă, în mod direct, cu mâna sau prin imobilizare inițială cu ajutorul minciogului.

Art. 3. — (1) Derogarea se stabilește de la data intrării în vigoare a prezentului ordin până la data de 31.12.2023. Solicitățile de derogare se vor face anual, după cunoașterea rapoartelor anuale și evaluarea anuală a speciei.

(2) Capturarea exemplarelor din speciile prevăzute la art. 1 se realizează de către Societatea Ornitologică Română (SOR), denumită în continuare *beneficiar*, cu personal tehnic de specialitate.

(3) Pentru activitatea prevăzută la alin. (2) se va solicita și obține autorizația de mediu pentru recoltare/capturare.

Art. 4. — (1) În termen de cel mult 7 de zile de la data capturării, beneficiarul are obligația să transmită agenției județene pentru protecția mediului de pe raza administrativ-teritorială unde s-a desfășurat acțiunea de capturare un raport asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute.

(2) Modelul raportului asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) Agenția județeană pentru protecția mediului transmite Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, în maximum 30 de zile de la data aplicării derogării, un raport referitor la rezultatele acesteia în baza datelor prevăzute la alin. (1).

Art. 5. — Controlul aplicării derogării se exercită de către personalul împuternicit din cadrul subunităților teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Ionuț Sorin Banciu,
secretar de stat

București, 18 iulie 2023.
Nr. 1.975.

ANEXĂ

R A P O R T
asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute

— model —

Solicitant

Specia pentru care s-a acordat derogarea

Numărul exemplarelor

Stadiul de dezvoltare

Starea exemplarelor înainte de prelevare

Starea exemplarelor după prelevare

Locul de prelevare

Data prelevării

Mijloace, instalații și metode avute în vedere

Stocarea și destinația specimenelor

MOTIVUL RECOLTĂRII/DEROGĂRII

- În interesul protejării faunei și florei sălbatice, precum și al conservării habitatelor naturale
- Pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor, apelor și altor bunuri
- În interesul sănătății și al securității publice sau pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială ori economică, și pentru consecințe benefice de importanță fundamentală pentru mediu
- În scopuri de repopulare și reintroducere a acestor specii, precum și pentru operațiuni de reproducere necesare în acest scop
- Pentru a permite, în condiții strict controlate, într-o manieră selectivă și într-o măsură limitată, prinderea sau deținerea unui număr limitat și specificat de exemplare
- (Așași documentele care să justifice recoltarea exemplarelor în conformitate cu motivul derogării.)

Data

Semnătura

ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR DIN ROMÂNIA

COLEGIUL MEDICILOR DIN ROMÂNIA

DECIZIE

**pentru modificarea Deciziei Consiliului național
al Colegiului Medicilor din România nr. 8/2023
privind stabilirea datei organizării alegerilor pentru comisiile
de disciplină de la nivel teritorial și pentru Comisia Superioară
de Disciplină, adoptarea Regulamentului electoral
privind alegerea membrilor comisiilor de disciplină
și a membrilor Comisiei Superioare de Disciplină
și aprobarea componenței Comisiei Electorale Centrale**

În temeiul art. 112 din Statutul Colegiului Medicilor din România, adoptat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Colegiului Medicilor din România nr. 1/2022, precum și al art. 426 și 438 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul național al Colegiului Medicilor din România d e c i d e:

Art. I. — Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România nr. 8/2023 privind stabilirea datei organizării alegerilor pentru comisiile de disciplină de la nivel teritorial și pentru Comisia Superioară de Disciplină, adoptarea Regulamentului electoral privind alegerea membrilor comisiilor de disciplină și a membrilor Comisiei Superioare de Disciplină și aprobarea componenței Comisiei Electorale Centrale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 17 mai 2023, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La articolul 1, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) pentru comisiile de disciplină de la nivel teritorial, turul I în perioada 21—24 septembrie 2023, respectiv, dacă este cazul, turul II în perioada 5—8 octombrie 2023;”.

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor din România,
Daniel Coriu

București, 28 iulie 2023.
Nr. 12.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

